

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanjih, in sicer: vsak torek, četrtek in soboto, zjutranje izdanje opoldne, večerno izdanje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izdatki prilogami ter s „Kazipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h, ali gl. 6-60
pol leta 6 „ 60 „ 3-30
četrť leta 3 „ 40 „ 1-20
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vsako leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solški ulici in Jellersitz v Nunki ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. 2. urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. popoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.
Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.
Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

Oglaš in poslanice
» računijo po pet-črtah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje drke po prostoru.
Naročnino in oglasje je plačati loco Gorica.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovanško knjižnico“, katera izhaja mesečno v enopiših obsežnih 5 do 6 pol ter stane vsako leto 1 gl. 80 kr. — Oglasi v „Slov. knjižnici“ se računijo po 20 kr. pet-črtica.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narod!

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. lv. Meljavec) tiska in zal.

Po volitvah.

IV.

Klerikalci so bili glede kandidatov v veliki zadregi. Šele tačas, ko je naša stranka že bila prijavila imena svojih kandidatov in je klerikalcem tekla voda v grlo, ker so nekateri nunci po deželi že prav nestrpnost povpraševali po kandidatih, je skrpucal dr. Gregorčič z imeni, kakor so mu bila bas prišla pod roko, volilno listo ter jo obelodanil, igraje se pri tem s kandidatom za trge, katerega je siliti tudi v veleposestvo. Te kandidate so bile le slučajna imena, drugače pa je rekel dr. Gregorčič v pristavku koncem oklica, da kandidate so postranska stvar, glavno je geslo: Vse za vero, dom cesarja! Prav, kakor da je vseeno, kdo sedi v deželni zbor.

Izmed 9 kandidatov, katere je postavil dr. Gregorčič, sme šteti med svoje zveste in intransigentne privrženice edinole Klavžarja, Berbuča in Grčca. Ti so bili kandidate „Sloge“. Klavžarja je postavil Gregorčič kandidatom, ker je računal na lokalni patrijotizem Bricev, izmed katerih je mnogo zahtevalo, da morajo imeti dva zastopnika v deželnem zboru. Klavžar je bil tudi izvoljen, ali ne kot kandidat „Sloge“, marveč le vsled lokalnega patrijotizma Bricev, v glavnem pa vsled slučajja, da se je vršila nepričakovano druga volitev ob nenavadni uri. Ako bi ne bilo tega izrednega slučaja, bi bil zmagal kandidat društva veleposestnikov naprednjak A. Muha. Jakoncica je vtaknil Gregorčič v svojo listo zato, ker je vedel, da on bo na vsaki način izvoljen. Vgrizniti je moral v kisto jabelko, da bi bil najrajši Jakoncica pahniti daleč od sebe. Saj je znano, kaj je počel z njim pred šestimi leti. O dr. Abramovi smo že dosti govorili, istotako povedali svoje mnenje o Černetu ter ožigosali grdo početje klerikalcev s kandidatom Bolkom. S kratka: 3 „čiste“ je imel dr. Gregorčič, druge si je pa izposodil.

To nam kaže veliko revščino klerikalne stranke. Revščina je to za stranko, katere glasilo se trka na prsa ter trdi, da za njo stoji skoro vse v deželi ter da naprednjaki tvorijo le majhen del zapeljanih ljudi. Ako bi bila taka trditve istinita, potem

bi bil dr. Gregorčič lahko razpolagal z imeni, katere bi bila imponovala, in ne bilo bi potreba, hoditi na posodo po kandidate.

Naša stranka pa je bila izbrala za kandidate moč, ugledne, veljavne, neodvisne, izmed katerih bi bili tudi izvoljeni vsi in bi bili izvršni poslanci, da ni duhovščina na ukaz iz kardinalove palače preslepila ljudstva z vero, služec tako Lahom in tistemu sistemu, ki nas duši in mori na vseh koncih in krajih.....

Klerikalna stranka nima moč. To se je pokazalo jasno pri minolih deželnozborskih volitvah. Včasih je voharil Gregorčič celo okoli visjih sodniških uradnikov in celo za kandidata je bil ujel svoj čas nekoga izmed njih, menda z grdim namenom, da bi tako ložje tepel naprednjake z zakrivljenimi kazenskim paragrafi? Pri volitvah v državni zbor v četrti kurji jih je imel kar na vrvi: če ne bo ta, bo pa ta, in če ne ta, pa ta! Računali so svoj čas na nekega mladega doktorja pravde v Gorici, ali kakor se vidi, se jim je izmuznil še pravočasno iz krempljev, kakor je to storil bržčas tudi neki drugi javni funkcionar, sedaj v gorah, ki se je v Gorici prav oblastno bratil s klerikalci ter se je po odstopu grofa Coroninija celo govorilo, da ga mislijo kandidovati na njegovo mesto. Ali takrat menda še ni bil zrel. Sedaj pa ni ne duha ne sluha ne o tem ne o onem gospodu izmed označenih.

Kako to, da so obrnili hrbet klerikalni politiki? Kje tiči vzrok? Ali so spregledali še pravočasno, kakih podlih sredstev se poslužuje klerikalna stranka v doseg svojih namenov ter so se odtegnili se v pravem trenutku oblatenju? Ali so sprevideali, da v družbi s Klavžarjem, ki se je čudovito dvigal v stranki, zanje ni prostora? Ali so še drugi vzroki, ki so jih odvrnili od polij, po katerih jih je vodil Gregorčič z grdimi ovadbami v roki, polprti na moč sleparja? — O da, vzrokov je več kot preveč, da so se veljaki po deželi po večini odtegnili Gregorčičevi politiki že s prvega početka ter stopili v reservo ali pa popolnoma odpadli, nekateri celo iz prvih vrst njegovih!

Mizerija se je pokazala prav ob minolih volitvah v deželni zbor. In ta Gregorčičeva mizerija kaže prav očito, da ves boljši del našega naroda z inteligencijo svojo stoji pod praporom narodno-napredne stranke.

ne ljubi, da ne mara za-nje, ker so na krivem potu.

Čim bolj se jezé na-me po „Gorici“, čim več se repentijo name po „Primorskem listu“, tem bolj bom zadovoljen. Zdaj pa le na noge, hvaležen sem Vam že naprej, ako me rešite tega nesrečnega življenja.

V tem kratkem času svojega bivanja na Goriškem spoznal sem, da ni samo Primorska „dežela neverjetnosti“, ampak tudi njen list, in t. j. „Primorski list“. K neverjetnostim pristevamo pa tudi laži. Radi tega jih (namreč gospode okoli „Primorskega lista“) ne morem kot psiholog obsojati, vsi pač ne morejo resnice govoriti. Zakaj imamo pa pekel, ako bi bili vsi ljudje pravični in poštenj?

Ko bi bile že same laži, naj bo! Toda tu pa tam zajaše kdo svojega Pegaza, ki se pa razlikuje od drugih Pegazov v tem, da ima daljša ušesa in črn križ na sivem hrbtu. Potem pa gorje! Pred kratkim sem bral tako pesnico:

„Liberalni duh se huduje,
Župan Grahovski me prikažuje,
V grapi baški je še kaj!
A Cerkno — hu — primojdunaj
Klerikalno je — hu — zlodej!
Tako on beseduje.“

in ko sem jo prebral, sem imel iste občutke, kakor tačas, ko sem vstopil v „pasjo jamo“

Klerikalci v Gorici, zbrani krog dr. Gregorčiča in Klavžarja, morejo računati le na ljudi, katere so poprej presleparili po dušnih pastirjih, da je vera v nevarnosti. Presleparili so jih enkrat, ali ne bodo jih več, ker prav na to stran hočemo učiti ljudstvo tako, da končno spregleda vso grdo igro gg. nunccev z vero pri volitvah. Potem se utegne zgoditi, da bo napredoval dr. Gregorčič s svojo politiko tako, da ne le ne bo imel nikakega pravega svojega kandidata, marveč tudi na posodo ne bo hodil po nje, ker mogoči bodo le kandidate narodno-napredne stranke! Takega „napredka“ mu seveda vsi želimo.

Ob otvoritvi dež. zbora.

Včeraj torej je pričel novi deželni zbor svoje delovanje. Po masi je imel svojo otvoritveno sejo. — O njej govorimo na drugem mestu za danes ob kratkem. Obširneje poročilo bo sledilo po tiskopisnih beležkah. — V „Primorcu“ so priobčili včeraj ta-le članek:

Kar se tiče E. Klavžarja, je potrjenje izključeno. Vloženi so tako znameniti protesti, da jih deželni zbor ne sme prezreti. Čast zbornice zahteva, da pošlje defraudanta in sleparja domov. O tem ne zgovorimo dalje besede. Ali bo imel toliko poguma, da se sploh prikaže v zbornico, homo seveda poročali že jutri v „Soči“.

Da bi klerikalci nekoliko pokrili ta škandal, so vložili protest proti izvolitvi dr. Treota na Krasu, češ: da on še nima letos v deželi volilne pravice, da torej — ne more biti izvoljen.

Dr. Treo je od 1. januarja t. l. v deželi in plačuje tu davek. Goriški magistrat pa ga ni vpisal letos za občinsko volitev v imenik volilcev, češ, ker ni plačeval davkov v l. 1900. Po našem mnenju je to sicer docela krivo tolmačenje mestnega statuta in se je zgodila dr. Treotu krivica, vendar dejstvo je, da v Gorici ni bil vpisan.

Dr. Treo pa je častni občan na Krasu in sicer v občini, kjer med tem ni bilo občinskih volitev; res je torej, da dr. Treo ni bil v nobenem volilniku za kako občinsko volitev.

blizu Napola, kjer zadusi strupeni zrak vsako živo bitje. Nekaj me je davilo, sape mi je zmanjkavalo, — ali Ahasver je ostal še vendo živ. Svetujem, naj nemudoma preiskuje pesnika konsorcij zdravnikov s pomočjo usmiljenih bratov, klerikalnega pegaza pa naj izroče okrajnemu živinozdravniku, in ako ta nima pravega zdravila zanj, potem pa kar po „mestnega šinterja“.

„Ena nesreča pride malokdaj sama“, to je že star pregovor, ki se je pokazal tudi sedaj v pravi, resnični luci. Klerikalna stranka nima samo pesnika v svoji sredi, ona razpolaga tudi z imenitnim slavcem. To Vam je pevec! Sicer zna samo eno pesmico, ker več pesmic ga sploh niso nautčili, ali ta pesmica je krasna. Ako bi slišali Vj tega slavca, ko zapoje v najrazličnejših nijansah z deviškim glasom svojo „Kaj nam pa morejo“, zavzeli bi se zanj, spoznali njegovo vrednost, in nemogoče je, da bi pustili tega črnega pevca še dalje v njegovi zlati svobodi, ampak poskušali bi, pridobiti si ga za-se in hraniti ga „za mrežami“ v kobarški tičnici.

Ne mislite, da ima klerikalna stranka samo pesnike in pevce, katere si mislimo tako nekako idealno lepe. Ona šteje v prvi vrsti med svoje prveke nekega „Pavlica“. Latinski pregovor pravi: Nomen est omen. Držimo se ga v tem slučaju, in koj spoznamo,

Edino tolminsko glavarstvo pa je tolmačilo zakon tako ozkosrčno, da ni vpisalo v volilnik nikogar, ki ni bil že vpisan v l. ali II. razredu za kako občinsko volitev. — Na tak način n. pr. niso bili vpisani za letošnjo deželnozborsko volitev sodnik in noben uradnik v Kobaridu, sodnik v Boleu in Cerknem, noben tih učiteljev županije Ljubušnje, nadučitelj v Cerknem itd. itd.

Tako tolmačenje zakona je naravnost strašno! Na tak način zgubé lahko volilno pravico za deželni zbor vsi uradniki, učitelji, duhovniki, ki se čisto preseljujejo. Saj oni zadobé volilno pravico v I. razredu zaradi svoje službe in ne radi davka. Ako pa je gotovo, da so v občini volilci I. razreda, je torej tudi brez dvoma, da so volilci za deželni zbor. — Zakon pravi, da volilni imenik zadnje občinske volitve služi v podlago (als Basis) imenika za deželni zbor, ni pa nikjer rečeno, da se nikdo ne sme zbrisati (ako jo odšel iz občine), ali vpisati (ako je prišel v občino po občinski volitvi).

Okrajni glavarstvi v Gorici in Sežani pa ste drugače tolmačili zakon nego tolminsko ter ste brez obojavljanja popravljali imenike zadnje občinske volitve tako, da sta zbrisali ali vpisali volilce, kakor je potreba pokazala. Tako n. pr. je glavarstvo vpisalo v županiji Anhovo dva duhovnika, v Grgarju vikarja Zego iz Ravnic, v Lokavcu otlškega vikarja, na Trnovcu vikarja z Lokvi itd., ki so vsi prišli v občine šele po zadnji občinski volitvi. Njihovih imen ni bilo v občinskem volilnem imeniku — in vendar jih je glavarstvo vpisalo v volilnik za deželni zbor v smislu § 22. — Enako se je zgodilo v raznih občinah na Krasu, tako n. pr. duhovnike v Škrbini in Koprivi.

Denimo, da bi bilo resnično tolmačenje zakona na Tolminskem, tedaj so sploh neveljavne volitve v Gorici, v Sežani in tudi v Furlaniji. Ako pa sta imeli prav glavarstvi v Gorici in Sežani, tedaj je volitev na Tolminskem docela neveljavna.

Po naravnem razumu sodeč pa je bilo tolminsko glavarstvo preozkosrčno in je pravo drugo stališče.

Ako so torej smeli priti vsi omenjeni deželani v volilni imenik za to deželnozborsko volitev, so tudi volili in bili večinoma celo

da nas ne vara. Pavlica ima, kakor pravi že samo ime „pol lica“ (ako rabimo pri tem še klerikalni krivopis, nastane iz „pol lica“ pov lica [l = v], kar je pa jako slično imenu „Pavlica“). In naj mu pomaga še ljubljani bratec, ne spravi ta več nego eno samo lice skupaj, kajti pov-lica in pov-lica napravita vedno le eno lice. Ne trdim, da sta se s tem brata Pavlici zavarovala proti moralnim klofutam, katere bi morala dobiti, ako bi imela zadostno število lic.

Pardon! Kmalu bi pozabil, da me še vedno preganjajo spomini iz Kristovih časov. Kako dobro se spominjam majhnega, lisicje-prekanjenega moža, katerega je Kristus nagovoril pri figovem drevesu stoječ. In ravno tega Čaleja sem srečal pred kratkim v mestu, in nehoté so mi prišle na um njegove besede: „Ako sem koga ogoljufal, povrnem čveterno, in polovico svojega premoženja dam revnim (upnikom).“

Ni „Gorice“ in „Primorskega lista“, da hi ne imela besedice: „pijančki okoli „Soče“. In take opazke navadno pišejo osebe debelega trebuha, rudečega nosu. Da jim malo zaprem usta, naj zadostuje ta slučaj:

Drsal sem po goriški okolici in dobil sem dve votivni tablici s sledečo vsebino: Kreuzbündnis. K. Mässigkeitsverein. Ich Anton Jožef Budin verspreche mit der Hilfe Gottes

V deželi neverjetnosti.

(Piše Ahasver.)

Primorska je dežela neverjetnosti. Tako so mi pravili, ko sem blodil po svetu brez miru in brez počitka. Ker pa zame ni neverjetnosti, kakor ni za Ben-Akibo novosti, sem prinesel svoje dvatisočletne kosti na Primorsko, da se sam prepričam, koliko je resnice na tem.

Postal sem liberalec. In zakaj? Ko sem zapodil trudnega in počitka željnega Sinu božjega od svoje hiše, zadela me je kazen, da moram do sodnjega dne tavati po svetu. Mnogokrat sem si hotel vpihniti življenje. Skočil sem v razbeljeno žrelo Vezuva, — in mlajšega in krepkejšega liki ptica Feniksa me je vrgel ogenj iz strašnega žrela. Skočil sem v morje, v prepad — toda zaman. Še en samomor poskušam, s tem, da sem postal liberalec. Ko zvedó ramreč preč. gospodje nunci, da sem njihov nasprotnik, prokleli, zamašavali me bodo, in prosili bodo Boga, naj me že vzame enkrat hudič. In ker Bog gotovo ljubi svoje zveste služabnike, jim ne odreče te prošnje, — jaz pa lahko ležem k počitku.

Ako pa pričakujem zaman smrti rešiteljice, potem bom pa uverjen, da jih Bog

volilni mojze, daci nobenega ni v imeniku zadnje občinske volitve, — tedaj je smel priti z vso pravico tudi častni občan dr. Treo v imenik in je s tem zadobil volilno pravico, in sicer poleg pasivne tudi aktivno v oni kraški občini, ker je v Gorici še nima. — Zakon namreč pravi, da aktivno volilno pravico more vsakdo izvrševati le enkrat, in sicer (ako je volilec v več občinah) v tisti, kjer navadno biva.

Ni pa rečeno, da bi ne smel izvrševati volilne pravice v občini, kjer sicer ne prebiva, ako je volilec edino tam. — Dr. Treo bi torej mogel iti osebno volit v Avber na Kras, kjer je častni občan. — Častni občani imajo prav tako volilno pravico kakor drugi občinarji; ne poznamo zakona, ki bi jim to pravico odrekal, pač pa jih sme župan vpisati z dnem izvolitve v volilni imenik (§ 22.)

Dr. Treo je torej zadobil volilno pravico v Avberju na Krasu in je bil tudi vpisan v volilni imenik, kakor kaplan Colja v Koprivi, ali župnik v Škrbini, katerih imeni bi zaman iskali v imeniku zadnje občinske volitve.

Tako stoji po našem mnenju to vprašanje. Ako bi ga deželni zbor drugače tolmačil in samo radi tega razveljavil izvolitev dr. Treota, ko so duhovi itak že presilno razburjeni — bi bilo skrajno obžalovati tako naziranje. Naj bi se ta čin maskiral se tako skrbno s krinko legalnosti, bi ga naše ljudstvo smatralo le za poklon klerikalcem in plusko narodno-napredni stranki.

Pri tej priliki dostavljamo, da se je po časopisih veliko pisalo tudi o veljavnosti volitve Vsenemca dr. Schalka v deželni zbor češki. On niti ne stanuje na Češkem, ne plačuje tam davkov, a je — častni občan neke občine. „Národní Listy“ od 22. t. m. pa pišejo, da dr. Schalk ima tam volilno pravico, ker mu jo daje častno občanstvo, in bo tudi — potrjen. In tu v Gorici naj bi ne potrdili dr. Treota, ki biva v deželi, plačuje tu davek, edino zato, ker... tako žele vsemogočni klerikalci?!

Dostavek. — Defraudant in slepar Cahej se je peljal v „gala s cilindrom“ k — poslanski masi. Gotovo je prvič, odkar slepari po svetu, vroče molili, naj bi sv. Duh poslance navdihnil, da ga potrdijo. — Radovedni smo, ali je sv. Duh tudi klerikalec.

Dr. Treo — ni bil potrjen. Proti so močé glasovali tudi vsi Italijani. To je očitvidno Pajerjev flajsterček na klerikalno rano, zasekano s skandalozno afero Cahejevo, ki je bil odstranjen iz zbornice, ker je njegovo poslenje omazano z defraudacijami in sleparijami. — Med Italijani je zavladala tudi še neka druga želja, namreč, da bi došel v zbor zopet — dr. Abram. Ne vedo pa, da se to ne more zgoditi, ker gornji Kras ne dopusti, da bi spodnji Kras imel dva poslance, Sezansčina pa nobenega.

Večina deželnega zbora se je torej postavila na stališče okrajnega glavarstva tolminskega ter obsodila postopanje v celi ostali deželi. Ako je to resnično, so neveljavne volitve tudi v goriskem, sezanskem in gradiškem okraju sploh.

Volitev dr. Treota se je drugače pravilno izvršila; proti temu ni bilo ugovora. — Ker se je pa dr. Treotu odrekla volilna pravica, se mu je storila krivica, proti kateri

auf mein Wort zu Ehren des h. Herzens Jesu und zur Sühne für alle Sünden der Trunksucht mich der gebrannten Getränke zu enthalten auf Lebenslänge und im Genusse der anderen Getränke mässig zu sein.

Pevma bei Görz, 1. Jänner 1899.

(sledi podpis nekega dr.-ja.)

in: Ich Anton Josef Budin verspreche mit der Hilfe Gottes auf mein Wort zu Ehren des h. Herzens Jesu und zur Sühne für alle Sünden der Trunksucht mich aller geistigen Getränke zu enthalten auf Lebenslänge.

Pevma bei Görz, 8. August 1899.

(isti podpis.)

Nadalje se tudi slike, ki nam predočujejo posledice pijančevanja, kako oholi srce, jetra, zelodec i. t. d. Dobro bi storil, ako bi gospod, ki je pred kratkim naznanil na priznici, naj ne hodijo ljudje ob nedeljah in praznikih v farovž po sv. poslednje olje, ker on se mora tudi odpočiti, ako povabi tedaj ta gospod par svojih prijateljev in jim vse razloži.

Za danes bodi dovolj. Prosim, sedaj pa le po meni!

Ob priliki kaj več!

nastopi pot pritožbe na državno sodnijo. Edino ona je merodajna, da razsodi, kdo ima prav. Ako ugodi pritožbi, bo ob enem dognan dokaz, kako neizmerno pomankljiv je naš volilni zakon. Nova volitev bi se do tje ne smela izvršiti. To je prvi enak slučaj na Primorskem, uprizorjen na ljubo — klerikalcem. Toda naša stranka gre pogumno dalje. Na svidanje!

DOPISI.

Is Lokavec. (Odhodnica našemu župančku v solnčno Gorico.) — Pred devetimi leti je bila prišla skomina našega Jožca po županskem stolcu. In res se mu je posrečilo z gotovimi obljubami preslepiti nas, da je bil izvoljen. Zagotovil nam je v 3 letih cesto do Ajdovščine ter da bosta s Cahejem delala na to, da postane cesta deželna, in s tem odpadejo za njo vsi občinski troški. Za gotovo je obljubil tudi toli potrebno cerkev ter cel kup drugih koristij za blagor občine, in sicer z le njemu prirojeno zgovornostjo. Ni čuda, da smo, zapeljani po takih obljubah, pričeli agitirati zanj, nekateri celo strastno, ter tako spodtaknili stolec prejšnjemu velezasluženemu županu g. Fr. Hmelaku in mnogim poštenim občinskim odbornikom ter volili analfabete in županove hlapce v občinski zastop.

In kaj imamo od njegovega devetletnega županovanja? Samo obljube! — Ko je sprevidel, da teh obljub ni zmožen izpolniti, pustil nas je na cedilu ter jo popihal z družino vred v Gorico k Caheju. Ne gre nam v glavo, kako se je ta človek hitro spreobrnil. Imenovali smo ga nekda „Turka“ in „Mohamedana“ zaradi njegovega življenja — sedaj pa naenkrat taka „pobožnost“!

V listu „Gorica“ štev. 96. spravi se je na našega za Lokavec velezaslužnega gosp. nadučitelja Tomažiča ter ga hotel z lažjo pred svetom očrtniti. Ali je to po krščansko!? Iz srca hvaležni moramo biti g. nadučitelju, da poleg trudapolnega podučevanja naše mladine v šoli se je potrudil izvežbati pevce prav izvrstno v narodnem in cerkvenem petju, cesar do njegovega prihoda prav nič ni bilo. Zahvalo smo mu dolžni, da nam je pridobil dvorazredno šolo in tudi zahvalo za zaslugu, da ima Lokavec svojo samostalno pošto.

Poglejmo še malo humaniteto našega župančka! Občinskega čuvaja, ki je bil sel parkrat na lov z naprednjakom g. Hmelakom, je enostavno odstavil, občinskega slugo je tudi odslovil, ker ima ta greh, da čita „Soča“. Nekemu revnemu delavcu je odpovedal nagloma stanovanje samo zato, ker ga je videl občevati z naprednjaki. In za te dobre smo mu prav hvaležni, da je šel v Gorico pokoro delat.

Kregliščec na Krasu. — Prijatelj mi je pravil, da je v štev. 101. „Gorice“ dopis iz Volčjegrada, ki odgovarja mojemu dopisu v „Soči“. Poiskal sem si ta list in resnično najdem tam nekaj odgovora. A kaj odgovora? To ni odgovor, ki bi bil temeljit in resničen; dopisnik otrobe veže in ne zna, kako bi se rešil zagate. — Pravi, ta sem slabo pogruntal, da je „škržad“, „premagali celi Volčjograd“, ampak premagali so oni (Slogasi) pri prvotnih volitvah v Komnu. Kdo se ne smeje taki budalosti? In kdor se poslednji smeje, ta se najbolje smeje. Smejali so se Volčjegrajci „škržad“ pri prvotnih volitvah, pa konečno se jim je on smejal in on je imel največ uzroka se jim smejati. Postavil je zastavo na svojo hišo in to je bilo Volčjegrajcem kakor biku rudačuta. Zaganjali so se proti hiši zaradi tega, pa vse zaman; zastava je vihrala na hiši v znak zmage.

Pravi dalje, da je bila slavnost napredne zmage v Komnu neopravičena. Ravno narobe je res, kajti to je bilo ravno veselje, da smo zmagali v kljub porazu pri prvotni volitvi.

Imenuje Komence „laziliberale“, pa ubogo revše ne zna, kaj govori in piše. Tudi mi lahko imenujemo volčjegrajskega dopisnika „lazikrelikalca“, ker so oni in njegovi pristasi ravno taki „krelikalci“, kakor so nasprotniki „liberalci“. Pravi klerikalci bi morali drugače živeti in delati.

Če vam ni v sramoto, da ste v Sezani propadli, tudi nam ni, ker smo v Komnu; vendar prvo kaj velja, drugo je le nevidna zmaga.

„Škržad“ je pa zaslužil nekaj slave, ker je edini on „pel“ to, kar je „zapela“ lepa večina v Sezani.

Debela laž ni, kar sem poročal v „divjanju“ v dan volitve pri Volčjegrajcih, ker, kar sem pisal, je istina. Se celo onemogle starčke so vlačili v gostilno, jih venčali s cveticami in jih napajali.

Mene malo briga, ako se vam že zdaj cedijo sline po prihodnjih občinskih volitvah. Menite, da imate že zmago v žepu, pa mislim, da se mnogo varate.

Pravite, da jaz ne bivam na „Kreglišču“, ampak na komenskem kreglišču. — Bas tako lahko rečem tudi jaz vam, da ste na komenskem in ne na volčjegrajskem jasišču. To nima nič v sebi. Ali mislite, da so samo na Volčjegradu taki „učenjaki“, ki morejo v časopise pisati? Tudi mi na Kreglišču smo za tako delo bas tako sposobni, kakor vi na volčjegrajskem zemljišču.

To utaknite si tudi vi za uho, da ne pozabite tega, kajti vi radi marsikaj učite, kar pa sami ne spolnujete.

Bovec, dne 22. decembra 1901. — Danes se je zagnal naš kaplan v naprednjake in napredne liste v svoji pridigi pri prvi masi. Razsajal je, da so ljudje z glavo majali, kjer to ni bila beseda božja.

Med drugim je celo lagal, da „je prisla“ od papeža prepoved, brati pod smrtnim grehom napredne liste. Kako se drzne tak mlekozobnež skušenim Bovečanom tako nesramno lagati, ko vendar vemo, da je to le njegova izmiseltina; tak človeček hoče dati izkušnim možem direktivo, kaj brati in kako se zadržati, ko je treba voliti može v zastopstvo, kjer se odločujejo njih gospodarske koristi, ljudem, kateri so imeli že nestetih bojov za svoj gospodarski obstanek; tak, kateri ne pozna ne razmer, ne ljudstva, ne njegovih teženj, hoče nam kaj narekovati.

To je za nas naravnost razžaljivo in poniževalno; zato si prepovemo enkrat za vselej, da se tak mlekozobnež utika v naše resne gospodarske zadeve, o katerih nima najmanjšega pojma. Naj opravlja svojo službo in s tem nam vsreže, za drugega ga ne potrebujemo. Naša gospodarska in politična vprašanja pa hočemo po lastni skušnji sami reševati. O teh nima nikakega pojma, in od takega človeka brez najmanjših takihkušenj ne sprejemamo nasvetov.

Da je rogovilil proti „Soči“, nam je neumno, ko je vendar bral v zadnji številki iste — njemu ni smrtni greh brati jo, zakaj se on ne drži papeževe prepovedi? — da je daroval č. g. dekan „Pevskemu in glasbenemu društvu“ v Gorici 200 kron. S tem je vendar označeno, da g. dekan se dejanski zanima za kulturni razvoj naroda! Kajti edino to ima društvo v svojem programu, kakor vemo iz njegovega glasila „Soča“. Torej tudi tu se je napihnil in hoče g. dekana podučevati.

Od beneške meje. — Preteklo je že nekaj časa, odkar ni bilo dopisa od tukaj. Čakal sem, da se oglasi kateri starih dopisnikov, pa zastoj. Zato vzamem pa jaz pero v svojo žuljavo roko ter napišem neko resnično novico. Sicer nisem strokovnjak v pisanju, no pa imejte, g. urednik, potrpljenje z mano. — Dne 21. t. m. napravil nam je „podestat“ v Kožbani lepo čast. Postal je „kontrabandir“. Na takega župana moramo biti res ponosni. Vse na katoliški podlagi. Namesto, da bi nam dajal izglede o spolnovanju poslavl, se sam greši. Hotel je ramreč utihotapiti par klockov, kar pa se mu ni posrečilo. Imel je smolo, ali, kakor pravimo pri nas, „skalono“. Oko c. kr. finanč. stražnika je bistro. Službujoči fin. stražnik je vstavil župana na stranskej poti ter prisilil ga na colni urad v Mirniku, kjer je plačal carino in kazen, po domače „multo“. Glej, tako prevzetni župan prosil je, naj ga oprosté — zaradi sramote. Zakon ali postava pa ne pozna ne „podestata“ ne sramote.

Posebno mu je padlo srce v hlače, ko je videl (ko ga je peljal c. kr. fin. stražnik), mirniškega g. učitelja, kateri se je slučajno pogovarjal z g. respicijentom. Da, res smola! Za boro krono se je drznil utihotapiti; kajti mi obmejni ljudje imamo skušnjo v tem, vemo, da za dva klobuka ne bi več plačal. Za krono, katero je hotel državi ukrasti, plačal je večkratno kazen (NB. za dva stara klobuka).

No saj je lahko plačal, kajti poti g. župana so menda jako mastne, ako druge ne, vsaj tisti dan, ko pobira kongruo za mirniškega g. kurata, dobi nič manj nego desetak in še več, a to za čas dveh ur. Ako kateri ne plača kongruo, se mu pa rubi; seveda na strošek rubanega. Tako je plačan

g. kurat in trud župana. — „Saj se poznamo“, tako je rekel posteneou c. kr. fin. stražniku, od katerega je upal, da ga spusti. Zastonj vse spoznanje. Zakon je zakon. Da, da, g. župan, to je komaj začetek propada vaše prevzetnosti. Drugo se vse pride. „Vsaka reč ima en konec, samo klobasa ima dva“, pravi domač pregovor. Tako — če bo le Bog hotel — bo tudi z vašim županovanjem in vašo prevzetnostjo. Občinar.

Domače in razne novice.

Smrtna kosa. — Včeraj so položili k večnemu počitku na pokopališču v Gorici g. Ivana Sivca, učitelja v Podmelcu, ki je izdihnil svojo dušo dne 24. t. m. v tukajšnji bolnišnici po dolgi in mučni bolezni. Pokojni je služboval dolgo let v Nemškem Rutu ter bil poznat kot dober in vester učitelj. Tam po leti je bil prisel zdraviti se v Gorico, bil je videti takrat še čil in čvrst, ali po kratkih mesecih ga je pokosila neizprosna smrt. Na zadnji poti ga je spremljala družba, v kateri se je gibal poleti v Gorici. Blag mu bodi spomin!

Silvestrovo. — Opozarjamo na Silvestrov večer v hotelu „pri jellenu“. Vspored je jako zanimiv, tako da se obeta najlepša zabava. Pričakujemo torej obile udeležbe.

Deželnim glavarjem za Gorisko-Gradiščano je bil imenovan, kakor naznanja „Wiener Zeitung“ od 24. t. m., zopet dr. Alojzij vit. Pajer, njegovim namestnikom pa dr. Anton Gregorčič. — Gledé na naš politični položaj nista ti dve imenovanji vzbudili nikakega presenečenja.

Deželni zbor. — Včeraj se je otvoril naš deželni zbor s slovesno sv. mašo, katero je daroval stolni prost monsignor Jordan. Maše so se udeležili vsi poslanci. Caheja smo videli sedeti samega v prvi klopi, med tem ko so se poslanci v klopi za njim skoro gnetli. Sejo, ki se je pričela okoli 1/2 12. uri, je otvoril namestnik Goëss, ki je najprej v laskem, potem v slovenskem jeziku govoril sledeče: Njegovo Velicanstvo cesar z najvišjim patentom od dne 12. t. m. blagovolilo so sklicati deželni zbor poknežene grofije gorisko-gradišanske na današnji dan in imenovati z najvišjim sklepom od 20. t. m. deželnim glavarjem dr. Alojzija Pajer-ja in njegovim namestnikom dr. Antona Gregorčič-a. Imam čast predstaviti Vam oba gospoda in častitati jim k njih imenovanju. Pozdravljam novoizvoljeni deželni zbor v imenu cesarske vlade, katera upa, da bude tudi takrat, kakor v zadnjih sejah, delovanje tega zbora koristno za deželo. Zato bodem radovoljno pripomogel. Imam čast predstaviti vladnega zastop. Henrika grofa Attemsa. Italijanski je še dodal, da bude to zborovanje le kratko, in da se rešijo le najnujnejše zadeve; skliče se pa deželni zbor pozneje na daljše zasedanje. — Nato se je deželni glavar zahvalil za imenovanje, položil slovesno objubo v roke namestnika in imel otvoritveni govor. Kakor običajno, je spregovoril tudi nekaj stavkov slovenski in sicer: Dovolite, častita gospoda, da med tem, ko Vas lepo pozdravim, ob enem tudi konstatujem na podlagi skušnjih (sic!), zadnjih let, da vspešno sodelovanje za rešitev vprašanj, ki se ticejo zastopstva, ni samo mogoče, ampak izdatno, ako se odkritosrčno in iskreno hoče storiti. Ta skušnja vzbuja tudi v meni upanje, da bude v tej zakonodajni dobi tudi mogoče z Vašo pomočjo sklepati v vsch ekonomičnih ukrepih (sic!) zaželenih vsled od dne do dne pom. žujočih se gospodarskih in socialnih potrebščin ter vsled progresivnega napredka novejih idej.

Po običajnem trikratnem „Evviva“ in „Živio“-klicu cesarju so poslanci položili v roke deželnega glavarja po abecednem redu objubo z besedo „Objubim“ oz. „Prometto“. S tem je bil dnevni red prve seje končan in se je naznanila druga seja ob 5. popoldne.

O večernji popoldanski seji moremo danes tu le na kratko poročati. — Po prečitaniu zapisnika in peticij, katerih je prišlo zopet cel koš, sprejel se je potom nujnosti in en bloc provizorični proračun, redni proračun pa se je oddal finančnemu odseku, v katerega so se izvolili izmed Slovencev g. Jakoncč, Bolko in Berbuč. Tentu je sledila verifikacija novoizvoljenih poslancev. Potrjeni so bili vsi Lahi in 3 Slovencev. — Proti izvolitvi Ernesta Klavžarja je bilo vloženih več protestov in proti dr. Treotu en protest nekaterih kraških volilnih mož, k čso trdili, da nima dr. Treo volilne pravice.

V zadevi Klavžarjevi se je prvi oglašil k besedi dr. Tuma, in potem se Berbuč, Grča in Strekelj. Pri glasovanju je kljub temu, da je prof. Berbuč s svojim, s svojo kvintal težko maso razmernim glasom ronel, da so bili tudi drugi že na zatožni klopi in zaradi kaznivih dejanj „spokani“ iz službe — mislil je na dr. Tumo — in kljub temu, da je državno pravdnistvo naznanilo ravno za to priliko, da je ustavilo postopek proti Klavžarju, večina, namreč Slovenci Tuma, Strekelj, Treo, Jakoncč, Bolko in Italijani, razveljavila volitev Ernesta Klavžarja. Temu je sledil med občinstvom buren aplavz. V zadevi dr. Treota sta govorila dr. Gregorčič in dr. Tuma, ki je povdarjal, da bi se morale na isti podlagi, kakor se razveljavi izvolitev dr. Treota,

razveljaviti sploh volitve v Sežani in Gorici. Za potrpitev dr. Treota so glasovali samo gg. Tuma, Jakonič in Bolko. — Zadnja točka dnevnega reda, namreč poročilo deželne odbora o zgradbi norišnice, se je izročila odseku, sestoječemu iz gg. dr. Tuma, Jakoniča, Berbuč, Verzegnassi, Luzzatto, Valentinis, Michielli. — Prihodnja seja se je naznanila na 2. januarja ob 4. uri popoldne.

Don Gregorcig je v včerajšnji seji zopet potrdil, da smo imeli prav, ko smo trdili, da on ni več slovenski poslanec, ampak pravzaprav furlanski, in če tudi je bil izvoljen v deželni zbor od slovenskih tolimskih kmetijskih občin, vendar ne more se pozabiti, da so ga v državni zbor izvolili Furlani. Pri verifikaciji volitev zapusti vsak poslanec, o komur se razpravlja, dvorano. Tako je tudi zapustil dr. Pajer dvorano, ko se je razpravljalo o njegovi izvolitvi, in takrat je don Gregorcig s smehljajočim se obrazom zasedel prostor deželnega glavarja, od koder se sliši vedno in vedno iz ust tega samo laščina. Don Gregorcig pa, ko je imel čast voditi razpravo nekaj minut, ni zinil niti ene slovenske besede in je tako dal prav dr. Pajerju, ki ne spregovori nikoli niti ene slovenske besede. To je preznačilno!

Čahejeva tragedija. — C. kr. državno pravdnstvo je včeraj tik pred sejo naznanilo deželni zboru, da ne bo postopalo kazenski proti E. Klavžarju. — Nekaterini krogom se je jako mudilo, da državno pravdnstvo to izreče. In dosegli so svoj namen. Slepci! S tem so preskrbeli Čaheju toliko groznejši poraz v dež. zboru, kajti vključ temu je bil izključen, češ, da ni vreden, da sedi v družbi deželnih poslancev. Defraudant in slepar nima vstopa v družbo ljudskih zastopnikov. Ako ga državno pravdnstvo noče preganjati, iz razlogov, o katerih bomo še govorili; je-to konečno celo nam vsem ljubo, saj tega nihče ni nameraval, ali deželni zbor si je štel pod čast, da v sramoto, da bi tak človek sedel na onem častnem sedežu — in to je najgroznejša obsodba, ki ga je mogla doleteti. — Ali mu nismo mi želeli dobro, ko smo nujno zahtevali, naj ne sli tje, kamor ne spada?!

Klavžar nepoboljšljivo - drzen in nesramen. — Na zadnje poročilo, da je Klavžar za napravo zadržniških pravil od bivšega županstva v Nabrežini sprejel 320 K, smo bili pripravljeni na običajno „Klavžarjado“, ali sedaj je celó samega sebe prekosil; prišel je kar z izjavo prejšnjega županstva, katero si je za svoj „leibjournal“ „Gorica“ sam sestavil kakor že prej enkrat svoj častni životopis. K tej izjavi je napisal dolgo stvar, s katero je hotel „Soči“ kakor že tolikrat sapo zapreti, edini in glavni točki našega očitania pa se je izognil kakor maček vreli kasi. — Ne boš, Čahej!

Najprej naš odgovor na izjavo bivšega župana in nekaterih odbornikov. Čudimo se ne malo, da so sli Čaheju po kostanj iz žrjavice in da so s podpisom njim predložene izjave pihali nekaj, kar jih ni najmanj peklo. — Ali kakor smo mogli doživeti, da je bil Klavžar voljen poslancem, tako se bomo ob naši organizaciji in disciplini (!) morali navaditi tudi takih drobnarij. — Brez vse trpkosti pravimo le: to, kar je izjava v prvem dolgem odstavku povedala, to je bilo povedano in priznано vse tudi v „Soči“, menda celó ena Klavžarjeva vožnja več. Na trditve drugega odstavka izjave pa moramo že izreči, da zavzema bivši gospod župan povsem napačno stališče, ki je nastalo morebiti vsled spora s sedanjim starestinstvom, ki bi se pa ne smelo zagovarjati, še manj pa v Klavžarjevih izjavah potrjevati. — Potrebno delo ni napravil ta ali oni zadržnik-strokovnjak ali odvetnik, notar itd., katerim so odkazani enaki pravni postidi, temveč od dežele plačani deželni uradnik, ki je večino dela izvršil brez odpusta in z zanemarjenjem svojih dobro plačanih uradnih ur. Misel zadruge je sprožil, kakor Čahej sam pripoveduje, deželni odbornik g. dr. Tuma, vzorec za pravila je dobil Klavžar v postavi in sličnih slučajih, in ako si je za izvršitev tega dela Klavžar kot plačani deželni uradnik računil 320 K, je sprejel za to delo mastno plačilo, ki presega daleč za taka dela običajne honorarje uradnih oseb. Za Klavžarja je bilo to delo nič drugega kot uradno delo, za katero mu gredo le troški, dijete in k večjemu primerna nagrada, ali pa z zanemarjenjem uradnih dolžnosti zvezana zakonita pisarija, katera po zakonu ni dovoljena nobenemu in katere mu tudi bivše županstvo v Nabrežini ne more dovoliti. — Kam bi prišli, ako bi po vsej deželi vladali enaki Klavžarjevi nauki, ako bi v uradnih in izvenuradnih urah proti plačilu delali na primer sodniki pravde, državni in deželni uradniki na črte, davčni uradniki obinske proračune, pisarniški zasebni uradniki za hrbltom gospodarjev pogodbe, uroke itd. Tako postopanje je ne le nedostojno in deželnih uradnikov ne vredno, temveč tudi nepošteno, ker samo ob sebi vodi na pol dobickazelnosti, nepoštenosti in sleparije, kakor vidimo to prav pri Klavžarju samem.

V svojem poročilu k izjavi Klavžar nesramno zavija. Klavžar dobro vé, da se pravila zadruge in poročilo o njih na deželni odbor niso vjemala s sklepom starestinstva; ker so se sprejeli le stari opravičeni posestniki ne pa tudi nekatere vrste sorodniki, kakor je bilo to prvotno sklenjeno. Zaradi te omejitve na premalo število posestnikov nastala je potem nasprotna struja, ki je hotela dohodke

občinskega sveta vporabiti za vse občinarje ne pa le na nekdanje opravilce, in zaradi tega se je zavrglo Klavžarjevo delo, bodisi krivda je njegova ali tistega, ki je delo naročil. — Kolikor smo poizvedeli, je imel g. dr. Tuma opraviti s to zadevo vedno le kot deželni odbornik z dobrim in pravim nasvetom najprej staremu potem novemu starestinstvu, vsak odvetniški posel pa je po svoji vesti in prepričanju odklonil, dočim g. dr. Treot s to stvarjo sploh ni imel nobenega opravila. Zakaj brca torej Klavžar tako divje okoli sebe po neprizadetih osebah? Samo en odgovor imamo: to je Klavžarjeva slaba vest!

Pri vsem zaletavanju v dr. Tuma pa je pozabil Klavžar na edino glavno vprašanje „Soče“: Ako on sam prizna, da je imel poleg dobre deželne plače tako mastne dohodke od svoje zakonite pisarije, kakor n. pr. v nabrežinski občini kar 320 K in Bog ve, koliko po drugih občinah, zakaj ni pošteno povrnil in poravnal škode svojega poneverjenja in sleparenja prizadetim korporacijam? Na to vprašanje pa molči Čahej v izjavi in v svojih lamentacijah kakor grob. — In ravno to bi bili tako radi izvedeli!

Ernest Klavžar torej ni izpolnil niti najprimitivnejšega načela, da treba škodo poravnati vsaj po svojih močeh. Moči so bile, ali dobre volje ne! In o tem bomo še govorili!

Grča nam piše: Slavnemu uredništvu za list „Soča“ v Gorici. — „Soča“ piše v št. 147. dne 19. decembra 1901.:

„Iz Šempasa smo prejeli poročilo o prečudni reklamni poslanca Grče za drage maše. Dejal je, da tiste navadne maše po 70 kr. ali 1 gld. niso dovolj dobre, ker pri masi nosi le navadni plašč, kateri je predpisan v isti cerkveni dobi. Ako pa se plača vsaj 3 krone, si odene Grča črn plašč, in to je „ta pravo“. Tudi je dobro plačati 60 kr. organistu. (Grča skrbi za svoje agitatorje!) Ali ni zanimiva ta novica?

„Grča je obljubil Vitovljam šolo. — Pravijo pa, da je ondi nikdar ne bo, ako jo bo Grča dajal. Tako je!“

Prosim, da po določbah §. 19. tiskovnega zakona popravite gorenje neresnične trditve tako-le:

Grča ni nič dejal o navadnih mašah in ni dejal reklame za drage maše, ampak je povedal, da za pete maše ob pogrebi, sedminah in obletnicah določeno pristojbino od 2. gold. zniža na 3 krone; pristojbino za organista pa od 1. gold. postavi na 60 kr.

Grča ni obljubil Vitovljam šole Tako je!

Šempas, dne 21. decembra 1901

B. Grča.

Opomba uredništva: Komentar prepuščamo g. dopisniku.

Ustrelil se je na Sveti večer v svojem stanovanju na Korzu Pavel Spielvogel, major v pokoju. Prihiteli so mu na pomoč takoj, ali za par ur je preminol. Truplo so bili prenesli v vojaško bolnišnico in od tam na tukajšnje pokopališče.

Pevsko društvo „Nabrežina“ priredi Silvestrov večer s prijaznim sodelovanjem diletankega orkestra v gostilni pri Nemcu, h kojemu vabi vse prijatelje glasbe. Program je raznovrsten.

Bralno društvo „Zarja“ v Koprivi vabi svoje člane k rednemu letnemu občnemu zborovanju, ki se bode vršilo dne 5. jan. 1902. ob 3. uri pop. v društveni sobi s sledečim dnevnim redom: 1) nagovor predsednika; 2) tajnikovo in blagajnikovo letno poročilo o računih; 3) volitev novega odbora; 4) razni predlogi. Predsedništvo.

Testenine niso produkt, ki bi interesiral le gotove kroge, Zanje se interesira vsakdo, kdor si želi kaj boljšega na mizo. — Z veseljem opazujemo, da presega naša domača tvrdka Žnidaršič & Valenčič s svojimi izbornimi izdelki vse druge in da dobiva laskava proslavljena priznanja iz vseh krogov. Serija teh, katere priobčuje v našem listu, je dokaz, da ni to navadna reklama, temveč da je izvanreden pridobitek na polju danes tako tekmujoči industrije. — Imenovana tvrdka pomnožuje svoje izdelovanje od meseca do meseca, ker se ji naročila vedno množe. Z izdelki imenovane tvrdke, pa ni pomagano le konsumentom, pomagano je temveč trgovcem samim, kajti vsak trgovec, kateri vpelje v svojo trgovino njene testenine, zadobi v kratkem času obilo odjemalcev. — Tako na primer nam je povedano, da so se nekateri trgovci iz Kranjskega izrekli skrajno nezaupljivo proti testeninam, ker so dejali, da v njih kraju to blago ne gre; ko so pa vendar poskusili, sprevidelci so, da je vsak odjemalec, katerega so prvokrat k poskusnji pripravili, ostal trajen njihov konsument. Mi pa moramo izraziti nad tem lepim napredkom svoje posebnost veselje.

Opozarjamo na današnji inserat: „Priznanje iz kroga velesp. domačega ženstva“.

Razgled po svetu.

Državni zbor se snide zopet okoli 20. januarja. Dotle bi moral biti proračunski odsek, ki se snide dne 8. jan., gotov s svojim delom. Ali pojde težko, zlasti še, ker nameravajo Vsenemci vprijeti veliko akcijo pri točki „pouk“ proti kreditom za slovenske učne svrhe. Vlada želi dalje, da

bi dognala zbornica proračun do konca februarja ter se lotila v marcu nagodbenih predlog, ali tudi to bo težko, ker Vsenemci ponove svojo protislovansko akcijo tudi v poslanski zbornici. Zetje vlade se izvrše najbrže mnogo kasneje, ako se sploh izvrše ter ne posežejo vmes kake druge posebne spremembe.

Deželni zbori, ki zborujejo ali začno zborovati te dni, so sklicani za kratko dobo, le za par sej. Na nekoliko daljše zasedanje utegejejo biti sklicani meseca aprila. Ali sklicanje je odvisno mnogo od tega, kako se obnese zasedanje državnega zbora januarja in februarja ter morda še marca meseca.

„Vsenemška zveza“ v Berlinu. — Avstrijski Vsenemci imajo svoje središče v berlinskem društvu „Alldeutscher Verband“, ki šteje 30.000 članov samih najodličnejših Prusakov. Od tod dobivajo avstrijski Nemci velike denarne podpore. Te dni je to društvo sklenilo naprositi nemškega kancelarja Bülowa, naj se kruteje nastopi proti Poljakom ter naj se ne ozira nič na avstrijsko vlado. To društvo izdaja list „Alldeutscher Verband“, ki deluje za razširjenje Nemčije, izdaja zemljevide, na katerih so pokrajine avstrijske že velikomemške in piše o razvalinah Avstro-Ogerske. V tem društvu se nahajajo celo visoki državniki, in je torej očitno, da se pruska vlada vjema s tem društvom.

Razne vesti. — Ruski listi pišejo vedno simpatičneje v smislu slovanske vzajemnosti gledé na dogodke v Vrešenu, kažoč Poljakom v Avstriji, da Nemci so naši največji sovražniki; naj jih torej nehaajo podpirati. — Turki postopajo z Armenci vedno grozoviteje; zato Armenci bežijo iz Turčije v vedno večjem številu. Nekemu 13-letnemu dečku so iztrgli jezik ter mu odrezali prste na nogah. — V Pljuju na Štajerskem so priredili dne 15. t. m. v „Nar. domu“ shod za vseučilišče v Ljubljani, ki je bil imenitno obiskan; posebno so se odlikovali občinski predstojniki iz okolice. —

V južni Afriki. — Angleski urad poroča, da je umrlo v oktobru v taboriščih 3156 burških ujetnikov, v novembru pa 2807. Od junija pa do novembra je umrlo 12.441 oseb, med temi 10.113 otrok. V taboriščih pa je še 117.964 Burov.

Vojna traja že 29 mesecev, pa še ni konca. Od ene strani se govori o mirovnih pogajanjih, od druge pa se zatrjuje, da pošljejo Angleži v februarju nove čete na bojišče ter da kupujejo ogromno konj. — Angleži so bili pred kratkim ob Klip-riverju močno tepeni.

Zadnje vesti. — General Devet je dne 24. t. m. baje naskočil in zavzel tabor generala Tirmana pri Vielfontainu. Izgube so najbrže velike. — Povodenj je napravila na železnici St. Peter-Reka mnogo škode. — Pravijo, da Wolf v svojem volinsem okraju najbrže ne bo več izvoljen. — Nemski cesar pride baje na spomlad na Dunaj na obisk našega cesarja.

Narodno gospodarstvo.

Letošnji vinski pridelek in vinska kupčija na Vipavskem.*)

„Tako pa že, to mi pa ugaja!“ Tako pravi marsikak vinski kupec in poznavalec dobrega vina, ko popije kozarček po umnem kletarstvu napravljenega vina. In kako bi ne vslikali tako, saj jim tako vino res nekaj nudi, kar se pri vinih, napravljenih po stari navadi, le vedno pogreša, posebno pa pri takih belih vinih, ki so trpka kakor bi bil kdo kože v njih strojil.

Da so bela vina, napravljenega po umnem kletarstvu, t. j. da kipe le nekaj ur do kvečanju 48 ur na tropinah, mnogo boljše in za vživanje prijetnejša od onih, ki predolgo časa leže na tropinah, do tega prepričanja so prišli celo po Vipavskem, koder so jim bila temnorumena in torej tudi prav trpka vina jako priljubljena. Zato so pa začeli v zadnjem času vsi boljši posestniki večino svojega vina le na ta način napravljati. In ker je po Vipavskem veliko prav zlatih belih vrst, na pr. riziinga, belega burgundeca, rulandeca itd., se ta vina pred onimi iz drugih krajev še bolj odlikujejo. Boljši gostilničarji točijo sedaj le taka vina, in s temi zadovoljujejo vse pivec in sami sebe, ker jim gre vino precej naglo izpod rok, posebno še, ker je cena primerna, namreč 48—56 h liter.

S tem seveda še ni rečeno, da bi morali vsi vinogradniki svoja vina le na ta način napravljati. Nikakor! In to radi tega ne, ker je še prav mnogo takih, ki dajejo prednost le prav trpkim vinom.

Dokler se kupci in pivci splošno ne privadijo milejšim vinom, toliko časa bodo morali vinogradniki napravljati nekaj vina po novem, nekaj po starem načinu. Pričakovati pa je, da se bodo vina, napravljenega po umnem kletarstvu, kmalu povsodi udomacila in da bodo tudi domačini sami le rajši zahtevali bolj mila vina, čeravno taka vina, dokler so še mlada, nimajo lepe rumene barve, marveč bolj belo, ali kakor hudomušnezi po Vipavskem pravijo „mrtvasko“ barvo.

Čeravno so letošnja vina povsodi bolj sibka in bolj plehka od lanskih, se mora o vipavskih vinih priznati, da se pri teh ne kaže ravno posebna razlika in da načkri-ljujejo v marsičem vina iz drugih kronovin,

*) Ta zanimiv članek citamo v „Kmetovalcu“. Pisatelj ima v mislih kranjsko Vipavsko, ali vse velja za celo vipavsko dolino. Ur.

kar prihaja ravno odtod, ker je todi posojenih mnogo poprej omenjenih zlatih vrst.

Vinska kupčija je zaostala; in to vsled tega, ker so se domači trgovci izprva le z isterskim vinom močno založili. Zato je pa cena vipavskim vinom jako padla, tako da že nastaja vprašanje, ali je možno pri sedanjih razmerah, ko že sami delavci polovico dohodkov pobero, s pravičnim obdelovanjem vinogradov nadaljevati. Prav dobra in zanesljivo pristna vina se sedaj oddajajo po Vipavskem po nizki ceni 22 do 26 kron; in teh se dobi v vsaki vasi na vagone.

Dolžnost domačih trgovcev in gostilničarjev bi pač bila, da najprej kolikor mogoče podpirajo svoje sobrate. Naša vinska trgovina je še borna, naši vinski pridelki so zunaj dežele le malo poznani, da bi se mogla kaka posebna vinska kupčija tudi izven dežele razviti. Zato je pa neobhodno potrebno, da se tudi v tem oziru prične neka organizacija na pravi, zanesljivi in zdravi podlagi. Skrbeti se mora, da se bodo v prihodnje tudi naši vinski pridelki kmalu in po primerni ceni, ne pa po tako nizkih cenah kakor letos v denar spravili.

Osnovanje zadrug pod državnim in deželnim nadzorstvom, to bode prihodnje stremljenje naših vinogradnikov!

Fr. Gombac.

Naklada na pivo. — Osrednja vlada je naročila vsem deželnim odborom, naj občinam ne dovolijo višje naklade na pivo, nego po 2 kroni od hektolitra. Vlada je sklenila, da odkloni vsako višjo naklado na pivo. To se je bržčas zato zgodilo, ker hoče vlada z ozirom na slabe deželne finance dovoliti deželam višjo naklado na pivo.

Mnjizevnost.

Roza Jelodvorska. — Lepa povest za mladino. Spisal Kristof Smid, S 6 podobani v barvotisku. Krasna izdaja. Krasno vezano K 2., — po pošti K 2.20 v. Nahaja se v založbi L. Schwentnerja v Ljubljani. Primeren novoleten dar za mladino. Priporočamo.

Knjiga za lehkomišelnost ljudi. — Spisal Ivan Cankar. Cena K 2.50 v, po pošti K 2.70 v. V založbi L. Schwentnerja v Ljubljani. Baš izšlo novo delo znamenitega našega mladega pisatelja Cankarja nam kaže polno življenja, bridkih resnic. Vseblina posebna, mikavna, pravo življenje. Priporočamo najtopleje.

„Ljubljanski Zvon“ 1902. — (Konec.) To naj bi imeli naši čitalni sodruzniki vedno pred očmi! Naš časopis potrebuje jedrnatih essayev iz vseh strok človeškega znanja in umetnosti človeške.

Slovanske revije, na pr.: Russkaja Mysl, Blesnuky Evropa, Russkij Blesnuk, Česká Revue, Slovanský Přehled, Nase Doba, Osvěta... ter nemške, na pr.: Zeit, Wage, Die Woche, Die Gesellschaft... so nam v aktualnosti vzor.

„Ljubljanski Zvon“ bode izkušal približevati se idealu aktualne revije slovanske, ki naj bi s svojega simbolično vzvišenega stališča nad valovjem dnevnih strasti promatral duševno življenje pod seboj in okrog sebe, ki bi povedal o danih vprašanjih svojo sodbo ter bi bil nekak mentor našemu čitatelju...

„Ljubljanski Zvon“ se bode oziral vsekdar na vse slovanski narod ter opazoval njegovo napredovanje in nazadovanje. Razume se samo ob sebi, da je stališče našega mesečnika radikalno narodno. Naša doba je resna. „Ljubljanski Zvon“ bode kakor doslej gojil duševno slovansko vzajemnost s tem, da bode redno poročal pred vsem o kulturnoliterarnem življenju naših južnih in severnih bratov, potem pa tudi o vseh drugih prosvetljenih narodih.

Za sedaj imamo pripravljene te-le članke in essaye:

Dr. Karel Glaser nam je poslal spis o Kalidasovi drami „Sakuntala“; Ivan Prijatelj je napisal studijo o najnovejši knjigi poljske pesnice Marije Konopnickie; Jan Magiera nam je spisal črtico o poljski ljudski drami; Andra Gavrilović pa je sestavil daljši essay o moderni srbski novelistiki. J. Dermota je poslal članek o zadržništvu, k' lani ni mogel priti na vrsto; Presernova hči, Ernestina Jelovšekova, je spisala črtico o Vrbi, rojstnem kraju svojega očeta; izpod peresa ruskega pisatelja Akila Volynskega imamo v rokah studijo o modernih ruskih novelistih; Zmagov Valjavec pa nam je poslal iz Novega Yorka neko skico iz življenja amerikkanskega.*)

„Ljubljanski Zvon“ bo gojil tudi v novem letniku literarno in umetniško kritiko z vseh polj umetnosti sploh, in to o domačih in o tujih pojavih.

O literarnih novostih bodo poročali poleg urednika samega še: R. Perušek, S. Rutar, dr. F. Ilesič, dr. Tominešek, dr. Vidic, I. Wester in drugi. Glasbeno kritiko bodo oskrbovali: dr. Vladimir Forster, dr. Gojmir Krek ter A. Pahor.

Tako pričakuje „Ljubljanski Zvon“ s čilimi močmi in jasno določenim smotrom novega leta, v katerem bode vabil rojake svoje v svetlišče poezije in umetnosti ter jih izpodbujal na delo za prosveto, resnico in svobodo. Vivos voco!

V Ljubljani, dne 1. decembra 1901.

Uredništvo. (A. Askerc.)

*) Takaj so nasteli samo tisti spisi, ki jih je dobilo v roke uredništvo do dne 1. dec. Od tistega časa pa bo danes je literarno gradivo seveda naraslo. Ured.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8
priporoča

pristnabela
in črna vina
izvjavakih,
furlanskih,

briskih, dal
matinskih in
isterskih
vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi vzorce.
Cene zmerno. Poštežka plačana.

Leta 1881. v Gorici ustanovljena tvrdka

E. Riessner, v Nunski ulici 3,

(nasproti nunski cerkvi)

priporoča preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo lastno izdelovalnico umetnih cvetlic za vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko zalogo nagrobnih vencev, za mrtvaške potrebe, voščene sveče itd. vse po zmerni ceni. Naročila za deželo izvršuje točno in solidno. Priporoča slav. občinstvu tudi svojo tiskarno črk na perilo.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznicu

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

C. kr.

privil.

civilni, vojaški in uradniški krojač
in trgovec

M. POVERAJ V GORICI
na Travniku št. 5.

Naznanjam častitim gospodom odjemalcem in damam, da sem se preselil s svojo krojačnico in trgovino iz prejšnjih prostorov na Travniku št. 23 v goriznačne prostore na Travniku št. 5. P. n. občinstvu priporoča svojo izbrano zalogo vsakovrstnega blaga iz avstrijskih in inozemskih tovarn ter gotovih oblek, sobne in dežne plašče, vsakovrstno možko perilo, srajce Jäger, spodnje hlače ter nogovce, oficirske in uradniške priprave, sploh vse, kar je treba parnim oblekam za vsaki stan. Izdeluje se haveloke, sako, pelegrine in finnejše obleke za gospe po najnovejši modi. Blago se prodaja na meter tako po ceni, da je z menoj nemogoča vsaka konkurenca. Edina prodaja finih dežnikov iz tovarne odlikovane z zlato svetinjo na pariški razstavi. Vstrežem vsakemu naročilu in po vsaki modi.

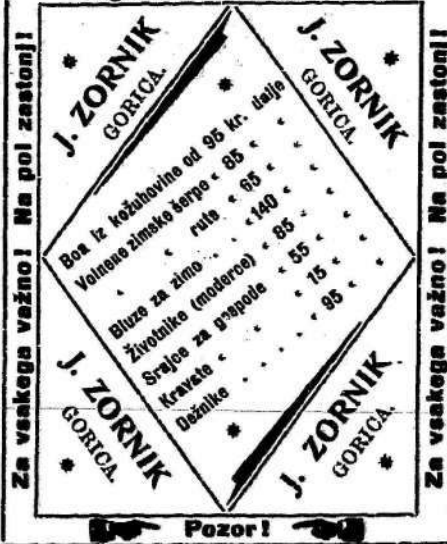
Ali ste gluh?

Vsaka gluhoti ali naglušna je ozdravljiva z našo novo iznajdbo; le gluh rojeni so neozdravljivi. Ušesno brenčanje poneha takoj. Opišite Vaš slučaj. Preišče in sporoči se Vam brezplačno. Z malo stroški se lahko vsak sam doma zdravi. Dopišuje naj se v nemškem ali angleškem jeziku. Mednarodni zavod za zdravljenje ušes (Internationale Ohrenheilanstalt), 596 La Salle Ave., Chicago, Ill.

100 do 300 gld. mesečno

lahko zaslužijo osebe vseh stanov in v vseh krajih s prodajo zakonito dovoljenih drž. papirjev in srečk, a da ni potrebna glavica in ni nikakoli nevarnost. Ponudbe pod Ludwig Österreich, VIII Deutsche gasse 8 Budapest.

Trgovina modnega blaga!

Razglas.

Dne 30. decembra t. l. ob 1 1/2 pop. se bode razprodajalo potom prestovoljne dražbe na **Solkanski cesti** (Via Salcano) 17, razno pohištvo: 10 do cela pripravljenih postelj, omare, zrcala, divani, mize, podobne itd.

C. kr. notar: Čibej.

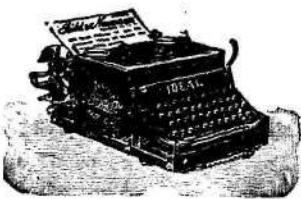
Dobre ure in po ceni!

s 3-letnim pisanim jamstvom razpošilja na zasebnike
Hanns Konrad,
tovarna ur ter izvoz zlatarne
Most (Češko).
Dobra ura Rem. iz niklja fl. 3-75;
srebrna ura Rem. fl. 5-80; srebrna
veržica fl. 1-20; budilnik iz niklja
fl. 1-95.

Tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom; ima zlate in srebrne svetlinje iz razstav ter lišče priznanih pisem. Ilustrovan cenik zastoji!

Seidel & Naumannov
pisalni stroj „IDEAL“

Vzbujta senzacijo.

Jasna pisava od prve do zadnje črke. Stroj je jako trpežen. Na močnem ministerjalnem papirju izdelava 4-6 iztisov, na konceptnem papirju 8-10, na tankem papirju 12-16. Najvišje priznanje ter prva zmaga ameriške konkurence. — Zlata svetinja; Berlin (maj 1901.)

Clavno zastopstvo za Avstro-Ogrsko:

Hch. Schott & Donnath
Dunaj III. 3. Heumarkt 9.

Iščejo se zastopniki za deželo.

Priznanje iz kroga velesp. domačega ženstva.

Gg.

Žnideršič & Valenčič,

Il. Bistrica.

Ne dam mnogo na pretirovana častnikarska hvalisanja blaga, a vendar sem vsled Vašega inserata poskusila s testeninami Vaše tovarne, četudi skrajno nezaupljivo. Resnici na ljubo pa Vam moram izjaviti, da so Vaše testenine zares izborne ter presegajo po kakovosti druge enake izdelke. Nezaupljivost, katero se ima do testenin drugih tovarn, nikakor tedaj ne velja za Vaše izdelke.

S spoštovanjem

J. Črnogoj, nadučiteljeva žena.

Ljubljana Barje, 28. nov. 1901.

Prošnja tvrdke: Prosimo, pazite na naše prave testenine, ker se skuša druge izdelke za naše prodajati; slučajev in pritožb imamo obilo. — Naše testenine so vzlic neznatno višji ceni, ceneje kot druge, ker so kuhane dva do trikrat večje in se jih zaradi tega znatno manj od drugih potrebuje.

Na dež jubil. razstavi odlikovan s srebr. drž. svetinjo

Na lvoški razstavi s prvo ceno — srebrno svetinjo

Tovarna uzornih telovadnih priprav

JOS. VINDYŠ - A,

v Pragi na Smihovu

(Praž-Smichov) Vinohradská ulice číslo 816
se priporoča

k popolnemu uzornemu prirejevanju sokolskih in šolskih telovadnic po najnovejših pripoznanjih in praktičnih sestavih.

V ta dokaz je na razpolago mnogo priporočujočih sprisal domačih in inozemskih. Zagotavlja jedno leto. Cene zelo zmerno, plačuje se pa na mesečne obroke po volji in zmožnosti.

Navadne priprave so vedno v zalogi.

Ceniki, proračuni in načrti za popolne telovadnice pošilja na zahtevo brezplačno in poštne prosto.

Poprave izvršuje po najnižjih cenah.

Novo čevljarsko delavnico

je otvoril

COTIČ PETER

v Gosposki ulici št. 14

(lik zaloge pohištva gosp. A. Breščaka).

Sprejema naročila vsakovrstnih čevljev bodisi finega ali navadnega izdelka po ugodnih cenah.

Žrebanje nepreklicno

16. januarja 1902.

Loterija za gorka zatočišča

glavni dobiček 60.000 kron
v vrednosti.

Srečke à 1 krono

priporočajo: **G. Gentili, V. A. Jona, Michelstädter & Comp. in A. Pincherle v Gorici.**

Jaz Ana Csillag

Gospa Ana Csillag!
Prosim, da takoj pošljete šest lončkov Vašega preskušenega mazila za raščo las na naslov:
Gospa grofica Cavriani - Auerberg
Grad Gleichenberg pri Gradcu.
Blag. gospa Ana Csillag!
Izvolite mi kretom pošte poslati s povzetjem zopet 2 lončka Vašega izvršnega mazila za raščo las. Spoštovanjem

Emilija pl. Baumgarten, Steyer.
Gospa Ana Csillag!
Prosim Vas, da mi kretom pošte pošljete en lonček Vaše izvršne pomade.

Ludv. vit. pl. Ljebig, Liberec.
Blag. gospa Ana Csillag!
Vaše znamenite pomade prosim še en lonček.

Graf Sr. Otto Conrey, Dunaj.
Blag. Ana Csillag!
Prosim Vam, da mi kretom pošte pošljete Vaše izvršne lasne pomade dva lončka.

L. Schweng pl. Reindorf, c. kr. stotnika soproga v Pragi.
Gospa Ana Csillag! Dunaj.
Od Vas poslana mi Csillagova pomada je izvršno delovala, in me veseli Vas obvestiti o tem, da sva se mi jo malo časa rabila. Radi izvršnega delovanja jo bom toplo priporočala vsem prijateljem in znancem.

Adela Sandrock, gledališka igralka.
Vaše blagorodje!
Uljudno prosim, da bi mi s poštnim povzetjem doposlala en lonček lasnega mazila.

Gvido graf Starhemberg, Kapösd.
Blag. gospa Ana Csillag!
Blagovolite mi Vašega preskušenega mazila poslati še 1 lonček. Jaka Girardi pl. Ebenstein, Trient.
Blag. gospa Ana Csillag! Dunaj!

Na ukaz Njene ekselence gospe pl. Székényi-Marich prosim, da mi pošljete en lonček Vašega izvršnega mazila za 3 gld.
Sprejmite ob jednem zahvalo. Gospa grofinja se je o vspeli mazila izrazila jako pohvalno. Z odličnim spoštovanjem
Frida Gicsa,
komorna gospa Njene ekselence.

s svojimi 185 centimetrov dolgimi Loreley - lasmi dobila sem jih vsled 14-mesečne uporabe svoje samonajdene pomade. To so najslavnejše avtoritete priznale za jedno sredstvo, ki ne provzroča izpadanja las, pospešuje rast istih, poživlja lasnik, pospešuje pri gospodih polno močno rast brk ter daje že po kratki uporabi lasem na glavi kakor tudi brkam naraven lesk ter popolnost in ohrani te pred zgodnjim osivljenjem do najvišje starosti.
Cena lončka 1 gld.
2 gld., 3 gld., 5 gld. Pošiljam po pošti vsak dan, ako se znesek naprej pošlje ali pa s poštnim povzetjem po vsem svetu in ovarne, kamor naj se pošiljajo vsa naročila.

Ana Csillag
Dunaj I.,
Seilergasse 5.

Blag. gospa Ana Csillag!
Prosim Vas, da mi pošljete en lonček Vaše izvršne pomade za lasi.

Grofica Vilma Metternih,
Grad Rubein p Meranu, Tirolsko.
Blag. gospa Ana Csillag!
Pošljite mi po povzetju 1 lonček Csillovega mazila za raščo las kojega sem že imela. Spoštovanjem

Kneg. Mothenlohe voj. kneg. Solm.
Blag. gospa Ana Csillag!
Prosim Vas, da mi Vaše slavne znane lasne pom. de pošljete še en lonček.

Mejnigrof A. Pallavicini,
Abanij Szemere.

Go-pa Ana Csillag!
Za še enkratno pošiljatev enega lončka Vašega izvršnega mazila za lasi prosim

Knežinja Karola Cöthen, (Anhalt).
Vaš. Blag. gospa Ana Csillag!
Prosim Vas, da mi po poštnem povzetju pošljete še en lonček mazila za lasi. Spoštovanjem
Baronica Baselli, Enns, Westbahn.
Blag. gospa Csillag!

Slišal sem že mnogo dobrega o Vašem čudodelnem mazilu, vsled česar Vas uljudno prosim da mi kretom pošte pošljete dva lončka. Vas lepo pozdravlja

Antonija Welonter, Gorica.
Bekony-Sz. Szászóló.

Gospa Ana Csillag!
Pošljite mi po poštnem povzetju dva lončka Vašega preskušenega mazila za lasi.

Graf Em. Esterhazy star.
Vaše Blagorodje!
Pošljite mi po poštnem povzetju en lonček Vašega preskušenega mazila za lasi.

Grofica pl. Wurmbbrandt, Birkfeld.
Blag. gospa Ana Csillag! Dunaj.

Prosim, da na spodnji naslov blagovolite prslati za ekselence gospe grofice Kilmansseg, namestnico na Dunaju. Gosp. ulice 6. 3 lončke pomade po 2 gld za hranjenje lasij, k tera je izkazala dobre uspehe. Spoštovanjem
Irma Petzl,
komorna gospa Njen. ekselence

Naznanilo.

Podpisani si usoja uljudno naznanjati slavnemu občinstvu in preč. duhovščini, da je otvoril

ново krojaško delavnico

na Kornu št. 9.

Priporoča se toplo za mnogo-brojna naročila Slovincem v mestu in na deželi udani

Franc Prezelj,
krojaški mojster.

Goriška ljudska posojilnica

registrovana društva z omejeno zavezo
v Gorici.

Gospodsk. ulica št. 7, I. nadstropje
v lastni hiši.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni član društva, in se obrestujejo po 4 1/2 %. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila se dajejo samo članom, in sicer na menjice po 6 % in na vključbe po 5 1/2 %.

Uradije vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1900. je bilo K 1.263.536.
Pošto-hran. račun št. 837.315.